

Sygn. akt XV C 470/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 grudnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Misiurna

Protokolant: stażysta Patrycja Jakubowska

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2015 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Jawnej (...), (...)w G.

przeciwko R. R.

o zapłatę

I. Utrzymuje w części nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 24 marca 2015r. sygn. XV Nc 90/15 co do kwoty 252.378,06 zł (dwieście pięćdziesiąt dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt osiem złotych i 06/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 13 marca 2015r. do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 10.997 złotych ;

II. Uchyła nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 24 marca 2015r. co do kwoty 50.000 zł i w tej części postępowanie umarza;

III. Zasądza od pozwanego R. R. na rzecz powoda (...) Spółki Jawnej (...), (...) kwotę 5.517,25 (pięć tysięcy pięćset siedemnaście złotych i 25/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania zabezpieczającego .

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 marca 2015r. powódka (...) Spółka jawna (...),(...)w G. domagała się zasądzenia od pozwanego R. R. kwoty 302.378,06 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazała, że jest w posiadaniu weksla własnego zupełnego wystawionego przez pozwanego w G. w dniu 18 sierpnia 2014r. na sumę wekslową 547.986,29 zł płatną na jej rzecz w miejscu jej siedziby, za okazaniem i bez protestu. W chwili wystawienia weksel był wekslem zupełnym. Pismem z dnia 13 lutego 2015r. zawiadomiła pozwanego o terminie okazania weksla do zapłaty, który wyznaczyła na dzień 19 lutego 2015r. Na dzień nadania pisma wysokość zadłużenia pozwanego wynosiła 352.378,06 zł. Weksel został okazany pozwanemu na spotkaniu, które odbyło się w dniu 17 lutego 2015r. Pozwany w dniu 20 lutego 2015r. uregulował kwotę 50.000 zł, w związku z czym do zapłaty pozostała kwota 302.378,06 zł.

W dniu 24 marca 2015r. Sąd Okręgowy wG. w sprawie XV Nc 90/15 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym na podstawie weksla, którym zasądził od pozwanego R. R. na rzecz powódki (...) Spółki jawnej (...),(...) w G. kwotę 302.378,06 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13 marca 2015r. do dnia zapłaty, kwotę 3.780 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych oraz kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (k. 17)

Pozwany w ustawowym terminie złożył zarzuty od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, wnosząc o jego uchylenie, oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki kosztów postępowania (k. 26-29).

W uzasadnieniu zaprzeczył, aby wystawiony przez niego weksel był w dacie wystawienia wekslem zupełnym. Twierdzenie to jest sprzeczne z intencją wystawcy weksla oraz treścią weksla. Weksel miał być płatny w oznaczonym dniu, a nie za okazaniem, jak twierdzi powódka. Miejsce, w którym powinien być oznaczony dzień jego wystawienia pozostało puste, co jednoznacznie w jego ocenie wskazuje na to, że był to weksel in blanco. Podniósł, że nie został poinformowany o terminie spotkania, które powódka wyznaczyła na dzień 19 lutego 2015r., ponieważ jego żona A. R. nie przekazała mu pisma, które zawierało informację w tym zakresie. Nie stawił się na spotkaniu w dniu 19 lutego 2015r. Ostatnie spotkanie z powódką odbył w dniu 17 lutego 2015r. i miało ono miejsce w zakładzie produkcyjnym powódki, które znajduje się w S., a nie w siedzibie spółki. Spotkanie to miało na celu ustalenie warunków udzielenia ewentualnego zabezpieczenia dla roszczeń powódki, wynikających ze współpracy gospodarczej przy realizacji zawartego przez niego kontraktu. Wówczas nie został mu okazany weksel. W tym dniu również nie został wezwany do zapłaty. Podniósł, że dzień płatności w treści weksla nie został oznaczony, co powoduje jego nieważność. Zaprzeczył, aby kiedykolwiek wystawił powódce weksel, który miałby być płatny za okazaniem, a jedynie weksel płatny w określonym dniu. Wskazał, że w dniu 19 lutego 2015r. uregulował na rzecz powódki kwotę 50.000 zł. Zarzucił, że powódka pominęła okoliczność, z której wynika, że w dniu 19 marca 2015r. uregulował na jej rzecz dodatkową kwotę 50.000 zł.

Na rozprawie w dniu 15 grudnia 2015r. (k. 135) powódka cofnęła pozew w zakresie kwoty 50.000 zł oraz wniosła o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty w zakresie kwoty 252.378,06 zł wraz z odsetkami od dnia 13 marca 2015r. tj od dnia wniesienia pozwu. Pozwany wyraził zgodę na cofnięcie pozwu w zakresie cofniętego powództwa. W protokole rozprawy z tego dnia powstał błędny

zapis w/w kwoty jako 250.378,06 zł , mimo że zarówno pełnomocnik powoda jak i przewodniczący dyktował do protokołu wysokość kwoty jako „252.378,06 zł”

dowód : nagranie rozprawy w dniu 15 grudnia 2015r. czas nagrania od 00:03:26 do 00:06:36

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka Spółka jawna (...)(...), (...) w G. od wielu lat utrzymywała stosunki gospodarcze z pozwanym R. R.. Współpraca stron polegała na tym, że powódka występowała w charakterze generalnego wykonawcy, zaś pozwany w roli podwykonawcy.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 7 kwietnia 2014r. powódka Spółka jawna (...). (...), (...) w G. zawarła z pozwanym R. R. umowę o roboty budowlane. Przedmiotem umowy było wykonanie przez powódkę robót budowlanych związanych z realizacją zadania inwestycyjnego pod nazwą (...). Powódka działała jako podwykonawca pozwanego. Pozwany jako generalny wykonawca. Inwestorem była Dyrekcja Rozbudowy Miasta G., która zaakceptowała prace powódki. Powódka w ramach umowy wykonała III piętro w zakresie kapitalnego remontu. Wykonała instalację zabezpieczenia pożarowego oraz część instalacji elektrycznej, co obejmowało 1/3 inwestycji. Strony umówiły się na wynagrodzenie ryczałtowe na podstawie uproszczonego kosztorysu.

Dowód:

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

Pozwany zwrócił się z prośbą do powódki, aby ta wystawiła oświadczenie, z którego miało wynikać, że pozwany rozliczył się ze wszystkich kosztów związanych z realizacją inwestycji należnych powódce. Powódka złożyła takie oświadczenie, aby pozwany mógł uzyskać zapłatę od inwestora Dyrekcji Rozbudowy Miasta G., gdyż wykazanie,

że generalny wykonawca rozliczył się z podwykonawcą stanowiło warunek do tego, aby inwestor rozliczył się z generalnym wykonawcą. Pozwany przedłożył inwestorowi Dyrekcji Rozbudowy Miasta G. własną fakturę oraz fakturę wystawioną przez powódkę. Złożył jednocześnie własne oraz sporządzenie przez powódkę oświadczenia, z których wynikało, że rozliczył się z powódką.

Dowód:

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

W dniu 18 sierpnia 2014r. pozwany R. R. wystawił weksel własny określając sumę wekslową na kwotę 547.986,29 zł, który zaopatrzył własnoręcznym podpisem. Weksel został wystawiony na zlecenie powódki (...) Spółki jawnej (...). Jako miejsce płatności wskazano G.. Weksel miał być płatny za okazaniem. Weksel został wystawiony po dacie złożenia oświadczenia przez powódkę, które potwierdzało, że pozwany się z nią rozliczył. Weksel miał stanowić zabezpieczenie należności przysługujących powódce z tytułu wykonanych robót budowlanych.

Dowód:

-weksel, k. 6

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

Strony nie ustalały konkretnych terminów, w których pozwany miał dokonywać płatności na rzecz powódki. Ustaliły, że będzie to następować na każdorazowe wezwanie powódki.

Dowód:

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

W dniu 10 września 2014r. powódka wystawiła fakturę Vat nr (...) na kwotę 547.986,29 zł (brutto) tytułem wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych. Była to faktura końcowa.

Dowód:

-faktura Vat nr (...) z dnia 10.09.2014r., k. 78

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

W dniu 14 listopada 2014r. pozwany uregulował na rzecz powódki kwotę 115.856,50 zł, zaś w dniu 19 stycznia 2015r. kwotę 50.000 zł.

Dowód:

-potwierdzenia zapłaty, k. 81, k. 84

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

Pismem z dnia 27 stycznia 2015r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 352.378,06 zł.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty z dnia 27.01.2015r., k. 85-86

W piśmie z dnia 10 lutego 2015r. adresowanym do powódki pozwany oświadczył, że „zdaje sobie sprawę z konsekwencji wystawionego weksla i szybkiego uzyskania nakazu zapłaty oraz, że robi wszystko, aby zadeklarowana kwota wpływała do powódki co miesiąc. Oświadczył również, że nie wskazał daty, gdyż jest to wszystko uzależnione od możliwości złożenia faktury w ramach realizowanej inwestycji oraz, że trudne realia, jakie zastał pod koniec 2014r.

ze strony zamawiających nie dały mu możliwości złożenia faktury w założonym czasie, jak i kwocie, dlatego też nie zachował terminu grudniowego i dopiero w połowie stycznia miał możliwość rozpoczęcia dokonywania przelewów na konto powoda, a co za tym idzie nie jest w stanie nadgonić zaległej wpłaty za dwa miesiące. Oświadczył także, że w dniu 20 lutego 2015r. zrealizuje kolejny przelew na kwotę 50.000 zł i na bieżąco będzie informował, kiedy będzie przewidywany wpływ w kolejnych miesiącach”.

Dowód:

-pismo pozwanego z dnia 10.02.2015r., k. 87

Pismem z dnia 13 lutego 2015r. powódka zawiadomiła pozwanego o terminie okazania weksla własnego zupełnego z dnia 18 sierpnia 2014r. wypełnionego na kwotę 547.986,29 zł, płatnego bez protestu za okazaniem na rzecz (...) Spółki jawnej (...) w G., który wyznaczyła na dzień 19 lutego 2015r. w miejscu jego płatności, tj. w G. przy ul. (...) o godzinie 16:00. W piśmie zawarła informację, że pozwanemu pozostała do zapłaty kwota 352.378,06 zł. Przesyłka została odebrana przez żonę pozwanego A. R.. Pozwany nie przybył na spotkanie.

Dowód:

-pismo powódki z dnia 13.02.2015r. wraz z potwierdzeniem odebrania, k. 13-14

W dniu 17 lutego 2015r. w siedzibie powodowej spółki odbyło się spotkanie, w którym uczestniczył przedstawiciel powódki J. S. (2), pozwany R. R., żona pozwanego A. R. oraz pracownik powódki A. G.. Tematem spotkania było podpisanie dodatkowego zabezpieczenia przez żonę pozwanego w postaci poręczenia za zobowiązania pozwanego. Żona pozwanego odmówiła poręczenia za zobowiązania męża. Podczas spotkania powódka nie okazała pozwanemu weksla. Podczas spotkania strony ustaliły, że jeżeli pozwany będzie regularnie spłacał zadłużenie w częściach, to powódka wstrzyma się ze złożeniem pozwu.

Dowód:

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29)

-zeznania pozwanego R. R., k. 109 (czas : 00:31:29 - 00:41:43)

-wiadomości mailowe, k. 35-37

W dniu 19 lutego 2015r. pozwany uregulował na rzecz powódki kwotę 50.000 zł. Kwota ta na rachunku powódki została zaksięgowana w dniu 20 lutego 2015r.

Dowód:

-potwierdzenie płatności, k. 33

-zeznania przedstawiciela powódki J. S. (2), k. 107-109 (czas : 00:07:15 - 00:31:29); k. 136 (czas : 00:14:30 - 00:23:30)

W dniu 19 marca 2015r. pozwany zapłacił na rzecz powódki kwotę 50.000 zł.

Dowód:

-potwierdzenie płatności, k. 34

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, w szczególności wnioskując w oparciu o

dokumenty prywatne, zeznania przedstawiciela powódki oraz zeznania pozwanego przesłuchanych w charakterze stron postępowania.

Dokumenty prywatne Sąd poddał ocenie zgodnie z art. 245 k.p.c. Wynika z niego, że dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte.. Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania ich prawdziwości, czy autentyczności, przy czym również strony takich zarzutów w toku postępowania nie zgłaszały.

Za wiarygodne Sąd w całości uznał zeznania złożone przez przedstawiciela powódki, które były logiczne i składały się w chronologiczną całość. Powódka przedstawiła również materiał dowodowy w postaci dokumentów, których treść w pełni korespondowała z zeznaniami jej przedstawiciela. Za jak najbardziej wiarygodne Sąd uznał jego zeznania, w zakresie, w jakim wskazywał, że strony umówiły się, co do tego, że weksel płatny będzie za okazaniem. Przemawia za tym cały charakter współpracy stron, wzajemne zaufanie jakim dawniej strony się darzyły, czego potwierdzeniem jest również złożenie przez powódkę w interesie pozwanego oświadczenia zawierającego nieprawdziwe informacje. Przemawia za tym również sposób dokonywania płatności przez pozwanego, jak również treść sporządzonego przez niego pisma w dniu 10 lutego 2015r.

Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania pozwanego, jakoby umawiał się z powódką, że weksel będzie płatny w precyzyjnie określonym czasie, oraz że płatności, jakich dokonywał wynikały z innej podstawy prawnej, aniżeli umowa o roboty budowlane z dnia 7 kwietnia 2014r. Złożonym przez niego zeznaniom przeczy cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, że weksel stanowiący podstawę dochodzonego przez powódkę roszczenia był wekslem własnym, zupełnym w chwili wystawienia. Zgodnie z art. 101 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936r. ustawy Prawo wekslowe (Dz.U. 1936, nr 37, poz. 282) weksel własny zawiera nazwę "weksel" w samym tekście dokumentu, w języku, w jakim go wystawiono; przyrzeczenie bezwarunkowe zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej; oznaczenie terminu płatności; oznaczenie miejsca płatności; nazwisko osoby, na której rzecz lub na której zlecenie zapłata ma być dokonana; oznaczenie daty i miejsca wystawienia wekslu; podpis wystawcy wekslu.

Zgodnie z art. 102 u.p.w. nie będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w artykule poprzedzającym, wyjąwszy przypadki, określone w ustępach następujących. Weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem.

W ocenie Sądu weksel przedstawiony przez powódką wyposażony był we wszystkie elementy, które pozwalały zakwalifikować go jako ważny. Był to bez wątplenia zdaniem Sądu weksel własny. W wekslu wprawdzie nie została oznaczona data płatności, jednakże poczynione w sprawie ustalenia pozwalają jednoznacznie przyjąć, że strony umówiły się, iż płatność nastąpi za okazaniem weksla. Przy czym, jak wynika z art. 102 u.p.w. weksel własny bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem. Sąd nie ma żadnych wątpliwości, że strony umówiły się, iż pozwany będzie regulował należności na rzecz powódki w ratach, co również początkowo czynił. Potwierdzeniem tego są przedłożone do akt sprawy dowody wpłat. W pewnym momencie pozwany zaczął mieć problemy z płynnością finansową, co spowodowało opóźnienie w płatnościach, co również starał się wyjaśnić w piśmie, które sporządził w dniu 10 lutego 2015r. W związku z tym, niezrozumiałym dla Sądu są jego twierdzenia, iż dokonywane płatności zmierzały do zaspokojenia wierzytelności powódki z innego stosunku prawnego. Pozwany spłacił prawie połowę zobowiązania wynikającego z weksla, z czego część nastąpiła po wystawieniu weksla, zaś część już po dniu wytoczenia powództwa. Podkreślenia dodatkowo wymaga, że strony wiązała wieloletnia współpraca i jak sam oświadczył pozwany spór, jaki między nimi powstał na tle umowy o roboty budowlane był pierwszym tego rodzaju. Powódka, która w ramach stosunków gospodarczych z pozwanym po raz pierwszy zdecydowała się występować w innej niż dotychczas roli, tj. podwykonawcy, zamiast wykonawcy. Ponadto złożyła oświadczenie potwierdzające nieprawdę, działając w interesie pozwanego. Powódka niewątpliwie działała w zaufaniu do pozwanego. Pozwany zaś granice tego zaufania przekroczył, uchylając się od zapłaty kwot, co do uregulowania, których umówił się z powódką. Sąd mając na uwadze całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie ma żadnych wątpliwości, że pozwany nie wywiązał

się z zobowiązania, jakie na siebie przyjął oraz że zabezpieczeniem tego zobowiązania był weksel własny, który uznać należało za ważny, na podstawie którego powódka skutecznie wywiodła swoje roszczenie.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., z którego wynika, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Zgodnie z art. 5 u.p.w. w wekslu, płatnym za okazaniem lub w pewien czas po okazaniu, może wystawca zastrzec oprocentowanie sumy wekslowej. Odsetki biegną od daty wystawienia wekslu, jeżeli nie wskazano innej daty. Na gruncie niniejszej sprawy wystawca weksła nie zastrzegł w jego treści oprocentowania sumy wekslowej, weksel był płatny za okazaniem, co oznacza, że powódka uprawniona była dochodzić odsetek od daty wytoczenia powództwa, dlatego też Sąd orzekł zgodnie z jej żądaniem, zasądzając odsetki od dnia 13 marca 2015r.

Zgodnie z art. 496 k.p.c. po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyła i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyła nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza. W związku z ustaleniem, że pozwany nie wywiązał się ze swojego zobowiązania i nie uregulował zadłużenia względem powódki w całości, Sąd uznał, że zachodziły podstawy do utrzymania w mocy nakazu zapłaty z dnia 24 marca 2015r., co do kwoty 252.378,06 zł wraz odsetkami ustawowymi od dnia 13 marca 2013r. do dnia zapłaty i kosztami postępowania w kwocie 10.997 zł W pkt I Sąd również uchylił nakaz zapłaty w zakresie kwoty 50.000 zł i postępowanie w sprawie w tym zakresie umorzył. Pozwany po dacie wytoczenia powództwa uregulował na rzecz powódki kwotę 50.000 zł, dlatego też cofnięcie pozwu w tym zakresie uznać należało za jak najbardziej zgodne z prawem.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Z uwagi na to, że niniejszy proces w całości przegrał powód, to na nim spoczywa obowiązek pokrycia kosztów, jakie w toku niniejszego postępowania zostały wygenerowane. Na koszty postępowania składa się kwota w wysokości 7.217 zł przyznana tytułem kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 2013, poz. 490), w tym 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz opłata sądowa od pozwu w kwocie 3.780 zł, obliczona na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014, poz. 1025 ze zm.).

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł, jak w pkt I wyroku na podstawie art. 101 u.p.w. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 496 k.p.c.

Zgodnie z art. 745 § 1 k.p.c. o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, a o kosztach postępowania zabezpieczającego później powstałych rozstrzyga na wniosek strony sąd, który udzielił zabezpieczenia. Koszty postępowania z tytułu opłat egzekucyjnych i wydatków wyniosły 5.517,25, dlatego też obciążył nimi stronę pozwaną, zgodnie z pkt III wyroku..